

SEMVOL VA SEMIOTIKANING PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYADA ÒRNI HAMDA AHAMIYATI

Ostonov Bahodir G'afurovich

Qashqadaryo viloyati Yakkabo'g' tumani 48-maktabda

O'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari

Annotasiya: Semvol va semiotika til, belgilar (semvol va belgilar tizimi) orqali inson ruhiyatini o'rganish bilan bog'liq muhim ilmiy yo'nalishdir.

Kalit so'zlar: semvol, semiotika, muloqot, ong, tafakkur, mulohaza, ruhiy rivojlanish, psixik jarayonlar, muloqot.

KIRISH

Semvol (ramz) - bu biror narsani yoki tushunchani bildiruvchi belgidir. Masalan, yurak-muhabbat ramzi, qora rang - qayg'u ramzi. Semiotika - bu belgilar va ular orqali muloqot qilishni o'rganadigan fan. Til, jestlar, madaniy belgilar va hokazolarni o'rganadi. Psixologik yondashuv deganda, belgilar (semvol) inson ruhiyatiga qanday ta'sir qilishi, odamlar bu belgilarni qanday tushunishi va ularni qanday talqin qilishini o'rganish tushuniladi. Semiotika qanday qo'llanmalarga ega va uni o'rganish ob'ekti nima? Semiotika, belgilarni axborot va g'oyalarni uzatuvchi birlik sifatida ishlatishni o'rganadigan, kommunikativ harakatda mavjud bo'lmagan elementlarga ishora qiluvchi fan, insoniyat jamiyatida son -sanoqsiz qo'llanmalarga ega, chunki biz qanday muloqot qilishimiz va qanday qilishimiz kerakligini tushunish kerak.. Shunday qilib, grafik dizayn, moda, video o'yinlar, filmlar, teleseriallar, siyosiy ma'ruzalar, jurnalistik matnlar, fotografiya, komikslar, ta'lim tizimlari, reklama bularning barchasida semiotikaning o'rnini bor. Xabarlarini uzatish samaradorligini oshirish uchun ularning barchasi semiotika bilan oziqlanadi. Ko'rib turganimizdek, kommunikativ harakatlar qanchalik ko'p bo'lsa, uning qo'llanilishi ham shunchalik ko'p. Xuddi shu tarzda, semiotika oq kaptar tinchlik bilan sinonim ekanligini yoki futbol uchrashuvida qizil kartochka o'yinchining chetlatilganini anglatishini bilishini tushuntiradi.

Minglab misollar bilan biz fikr yoki xabarlariga ishora qilish uchun belgilar ishlatamiz. Semiotika hamma joyda mavjud. Keling, qayerga qarayotganimizni ko'rib chiqaylik. Va uning tadqiqot ob'ekti, shubhasiz, belgilar, biz buni allaqachon aniqlaganmiz. Ammo nafaqat belgilar. Semiotika kommunikativ harakatni eng oddiy kelib chiqishida o'rganadi, shuning uchun bu fanni beshta asosiy tarmoqqa bo'lish zarur edi. Semantika: Semiotikaning ishora qiluvchi va ularning ma'nosi o'rtasidagi munosabatni o'rganadigan bo'limi. Sintaktik darajadagi yaxshi tuzilgan iboralarga ma'nolarni qanday bog'layotganimizni o'rganing, muayyan til belgilariga ma'no berishga imkon beradigan qoidalarni tahlil qiling.

Pragmatik: Semiologiyaning sof lingvistik bo'lmagan, lekin tilning ishlatilishini shartli tomonlarini o'rganadigan bo'limi. Shu ma'noda, kontekstning (belgilar bilan bog'liq bo'lmagan) biz xabarga bergan talqiniga qanday ta'sir qilishini o'rganadigan fan.

Sintaktik: Grammatik jummalarni tuzishda elementar va yuqori sintaktik birliklarning kombinatorikasini boshqaruvchi qoidalarni o'rganadigan semiotika bo'limi. Bu intizom so'zlarni birlashtirishning usullarini o'rganadi.

Onomiologiya: Semiyotikaning narsalarga nom berish va shuning uchun har xil nomlarni belgilash bo'limi. Boshqacha qilib aytganda, kontseptsiyadan boshlab, biz aniq ma'noga ega bo'lgan belgiga qanday yetib kelganimizni o'rganadigan fan.

Semasiologiya: Ob'ekt va uning nomi o'rtasidagi munosabatni o'rganadigan semiotikaning bir bo'limi.

Ko'rib turganimizdek, semiotikaning barcha tarmoqlari murakkab. Ammo bu odamlarning muloqotidir. Shubhasiz, tilning eng boshlang'ich kelib chiqishini tahlil qilish, ular o'rtasidagi munosabatlar va insoniyat jamiyatining ma'nosi bilan bog'liq. Shunday qilib, semiologlarning hissalarida juda yuqori baholandi va bundan keyin ham shunday bo'ladi. Semiotika va semiologiya - bu odatda sinonim sifatida bir-birining o'rnida ishlatiladigan ikkita tushuncha. Shunga qaramay, ko'pgina semiologlar bu ikki atama o'rtasida farqli tomonlari bor deb hisoblaydilar. Shunday qilib, yakunlash uchun biz semiotika va semiologiya o'rtasida qanday farq borligini ko'ramiz. Umuman olganda, bu ikki tushunchaning asosiy farqi shundaki semiotika umuman belgini o'rgansa, semiologiya bu belgilarni ijtimoiy hayotda o'rganadi. Semiologiya o'ziga xos jamiyat uchun o'ziga xos ma'noga ega bo'lgan tasvirlar, imo-ishoralar, xatti-harakatlar, narsalar va so'zlar to'plamini o'rganishni o'z ichiga oladi. Boshqacha qilib aytganda, semiotika - bu umumiy belgilar va belgilar tizimlarining nazariy tavsifi, semiologiya esa ma'lum tizimlarni o'rganadi. Qanday bo'lmasin, bir necha o'n yillar davomida rasmiy organlar faqat semiotika tushunchasini tan olishgan, shuning uchun, boshqacha fikrlaydigan mutafakkirlar borligiga qaramay, semiologiya semiotikaning sinonimi hisoblanadi. Semiotik so'z yunoncha "semeion" dan keladi, ya'ni "ishora" degan ma'noni anglatadi va "nisbatan" ma'nosini anglatuvchi "tiko" qo'shimchasidan kelib chiqadi, shuning uchun etimologik jihatdan uni "belgilarga nisbatan" deb tarjima qilish mumkin edi. Aflotun va Aristotel boshchiligidagi qadimgi yunon tsivilizatsiyalari birinchi bo'lib tilning kelib chiqishi haqida mulohaza yuritgan va belgilar va ular yashagan dunyo o'rtasidagi munosabatlarni tahlil qilgan. Ushbu tadqiqotlar O'rta asrlarda Avliyo Avgustin bilan davom etdi va asrlar davomida Uilyam de Okkan, Jon Pinsot va Jon Lokk va boshqa olimlarning asarlari bilan davom etdi. Va nihoyat, XIX asrning o'rtalarida amerikalik faylasuf Charlz Sanders Pirs belgilarning yangi nazariyasini taklif qildi, ularni ikonkalar, belgilar va indekslarga tasnifladi. Qisqa vaqt o'tgach, 20-asrning boshlarida, shveytsariyalik Ferdinand

Sossyur belgining jismoniy yoki moddiy qismi deb atagan atamani o'ziga xos ma'noga bog'laydigan murakkab protsedurani tahlil qildi. Peirce va Sossure o'zlarining tadqiqotlari bilan hozirgi kunda semiotik deb ataladigan narsalarga asos yaratdilar. Keyinchalik uning kontsepsiyalari turli xil falsafiy va ilmiy oqimlar tomonidan davom ettirildi va kengaytirildi, Mishel Fuko, Klod Levi-Strauss, Roland Barthes, Algirdas Julien Greimas, Jyeks Lakan, Humberto Eko va Roman Yakobson va boshqalar. Semiotik - bu belgilar paydo bo'lishi va rivojlanishi, ma'lum bir ma'noga ega bo'lguncha o'rganiladigan fan.

Bunga ularning uzatilishi, qabul qilinishi va talqin qilinishi usullari ham kiradi. Umuman olganda semiotik 5 ta sohaga bo'linadi: semantika, onomasiologiya, semasiologiya, pragmatik va sintaksis. Semantika ko'rsatgichlar va ularning ma'nolari o'rtasidagi munosabatni o'rganadi, onomasiologiya esa narsalarni nomlash va ularning turli nomlarini belgilash uchun javobgardir. Semasiologiya esa ob'ekt va uning nomi o'rtasidagi munosabatni va pragmatikani, odamlar muloqot qilishda turli xil belgilarni ishlatishni tahlil qiladi. Va nihoyat, sintaksis turli xil ko'rsatgichlar o'rtasidagi munosabatlarni tekshiradi. Ba'zi mualliflar uchun va Ispaniya Qirollik akademiyasining lug'ati uchun (RAE) semiotika va semiologiya sinonimdir. Biroq, boshqa mutafakkirlarning fikriga ko'ra, birinchisi ikkinchisining bir qismi. Bunday holda, ular semiologiyada ikkita jihatni ajratadilar: tilni tahlil qilishga bag'ishlangan lingvistik va inson va tabiatning qolgan belgilari bilan bog'liq semiotikalar. Umuman olganda, semiologiya atamasi odatda Evropaning ta'lim maktabi bilan bog'liq, chunki u Ferdinand Sossyur tomonidan ishlatilgan, semiotika esa Charlz Pirs tomonidan ishlatilganidek, amerikalik bilan bog'liq. Peirsning bu sohadagi asosiy ishi pragmatizm va mantiqqa asoslangan edi. U belgini "kimgadir biror narsa uchun turgan narsa" deb ta'riflagan va uning semiotikaga qo'shgan asosiy hissalaridan biri belgilarni uchta asosiy turga bo'lish edi: (1) o'z belgisiga o'xshash ikona (masalan, yo'l belgisi). qulagan toshlar); (2) ko'rsatkich, uning referenti bilan bog'liq (tutun olov belgisidir); va (3) faqat konventsiya bo'yicha (so'zlar yoki yo'l signallari kabi) o'z referentiga bog'liq bo'lgan belgi. Pirs, shuningdek, belgi hech qachon aniq ma'noga ega bo'lmasligini ko'rsatdi, chunki ma'no doimiy ravishda malakali bo'lishi kerak. Ana shunday asosiy semiotik tushunchalardan biri Sossyurning belgining ikkita ajralmas komponenti: tilda nutq tovushlari yoki sahifadagi belgilar to'plami bo'lgan belgilovchi va belgi ortidagi tushuncha yoki g'oya bo'lgan belgilovchi o'rtasidagi farqdir. Sossyur, shuningdek, shartli jazoni yoki haqiqiy individual so'zlarni tildan, bunday gaplarni tushunarli qiladigan konvensiyalarning asosiy tizimidan ajratdi; Semiotiklarni ko'pchilik qiziqtiradigan asosiy tildir. Muayyan belgilardan foydalanish orqasidagi tuzilishga bo'lgan qiziqish semiotikani strukturalizm usullari bilan bog'lab, bunday munosabatlarni tahlil qilishga intilgan. Shunday qilib, Sossyurning nazariyalari strukturalizm (ayniqsa, strukturaviy lingvistika) va poststrukturalizm

uchun ham asosiy hisoblangan. 20-asr semiotiklari Peirs va Saussure tamoyillarini estetika, antropologiya, psixoanaliz, aloqa va semantika kabi turli sohalarda qo'lladilar. Bu mutafakkirlarning eng nufuzlilari fransuz olimlari Klod Levi-Stros, Jak Lakan, Mishel Fuko, Jak Derrida, Rolan Bart, Yuliya Kristevalardir. iqlimshunoslik, atmosfera fanlarining iqlimni tavsiflash hamda iqlim farqlari va o'zgarishlari sabablarini hamda ularning amaliy oqibatlarini tahlil qilish bilan shug'ullanuvchi bo'limi. Klimatologiya meteorologiya bilan bir xil atmosfera jarayonlarini ko'rib chiqadi, lekin u sekinroq ta'sir qiluvchi ta'sirlarni va importning uzoq muddatli o'zgarishlarini, shu jumladan okeanlarning aylanishini va quyosh nurlanishining intensivligidagi kichik, ammo o'lchanadigan o'zgarishlarni aniqlashga intiladi. Miloddan avvalgi 6-asr yunon fanidan kelib chiqqan holda iqlimshunoslik ikki asosiy yo'nalish bo'yicha rivojlangan: mintaqaviy iqlimshunoslik va fizik klimatologiya.

Birinchisi, ma'lum bir kontinental yoki subkontinental mintaqaning diskret va xarakterli ob-havo hodisalarini o'rganishdir. Ikkinchisi ob-havoning turli elementlarini, asosan, harorat, namlik, atmosfera bosimi va shamol tezligini statistik tahlil qilish va bunday elementlar orasidagi asosiy munosabatlarni batafsil tekshirishni o'z ichiga oladi. 1960-yillardan boshlab uchinchi asosiy tarmoq - dinamik meteorologiya paydo bo'ldi. U asosan dinamik meteorologiya ning fundamental tenglamalariga asoslangan atmosfera jarayonlarining modellaridan foydalangan holda iqlim va iqlim o'zgarishini raqamli simulyatsiya qilish bilan shug'ullanadi. Klimatologiya ning boshqa muhim subsiplinlariga bioklimatologiya va paleoklimatologiya kiradi. Sotsiobiologiya, ijtimoiy xulq-atvorning biologik asoslarini tizimli o'rganadigan fan. "Sotsiobiologiya" atamasi amerikalik biolog Edvard O. Uilson tomonidan "Sotsiobiologiya: Yangi sintez" (1975) kitobida ommalashgan.

Sotsiobiologiya hayvonlarning (va insonlarning) ijtimoiy xatti-harakatlarini tabiiy tanlanish va boshqa biologik jarayonlar nuqtai nazaridan tushunishga va tushuntirishga harakat qiladi. Uning asosiy tamoyillaridan biri shundaki, genlar (va ularning muvaffaqiyatli ko'payish orqali uzatilishi) hayvonlarning yashash uchun kurashida asosiy turtki bo'lib, hayvonlar o'zlarining genlarining nusxalarini keyingi avlodlarga etkazish imkoniyatlarini maksimal darajada oshiradigan yo'l tutishadi. Xulq-atvor namunalari ma'lum darajada meros bo'lib qolganligi sababli, tabiiy tanlanishning evolyutsion jarayoni shaxsning ko'payish imkoniyatlarini oshiradigan xulq-atvor (shuningdek, jismoniy) xususiyatlarni rivojlantiradi, deyish mumkin. Sotsiobiologiya hayvonlarning ijtimoiy xulq-atvorini tushunishga bir qancha tushunchalar berdi. U ba'zi hayvonlar turlarida ko'rinadigan altruistik xatti-harakatni genetik jihatdan xudbinlik deb tushuntiradi, chunki bunday xatti-harakatlar odatda genlari altruistik shaxsnikiga o'xshab ketadigan yaqin qarindoshlarga foyda keltiradi. Bu tushuncha askar chumolilar o'z koloniyalarini himoya qilish uchun nima uchun o'z jonlarini qurbon qilishlarini yoki nega uyadagi ishchi asalarilar o'z malikalarining

ko'payishiga yordam berish uchun ko'payishdan voz kechishlarini tushuntirishga yordam beradi. Sotsiobiologiya ba'zi hollarda hayvonlarning ayrim turlaridagi erkak va urg'ochi xatti-harakatlari o'rtasidagi farqni jinslar o'z genlarini avlodlarga etkazish uchun qo'llashlari kerak bo'lgan turli strategiyalar natijasida tushuntirishi mumkin.

Biroq, sotsiobiologiya insonning turli ijtimoiy xatti-harakatlarini ularning ko'payish uchun moslashuv qiymati nuqtai nazaridan tushuntirishga harakat qilganda ko'proq ziddiyatli. Ushbu xatti-harakatlarning ko'pchiligi, bir e'tirozga ko'ra, to'g'ridan-to'g'ri moslashish maqsadi bo'lmagan holda, madaniy tuzilmalar yoki evolyutsiyaning qo'shimcha mahsuloti sifatida ko'proq tushuniladi. Ba'zi sotsiobiologlar, xususan, Uilson - turli xil keng tarqalgan, ammo axloqiy jihatdan nomaqbul xatti-harakatlarga (seksizm va irqchilik kabi) moslashish qiymatini berishda va shu bilan ularni tabiiy yoki muqarrar deb oqlashda ayblangan. Sotsiobiologiya himoyachilari inson xulq-atvorining hech bo'lmaganda ba'zi jihatlariga biologik ta'sir ko'rsatishi kerak, deb javob berishadi (chunki boshqa turlar bilan raqobat bu xususiyat uchun tanlanadi); inson xatti-harakatlarining evolyutsion tushuntirishlari printsiptial jihatdan nuqsonli emas, balki boshqa ilmiy farazlar kabi baholanishi kerak; va sotsiobiologiya qat'iy biologik determinizmni nazarda tutmaydi.

Semiotikaga misollar. Qadimgi g'or rasmlaridan tortib to hozirgi kungacha bu belgilar bizni har doim amal qilib kelgan. Ba'zi tan olingan misollar - Misr iyerogliflari, Pasxa orolida o'yilgan toshlar va Kolumbiyadan oldingi yozuvlar, shu jumladan ularning barcha marosimlari. Bizning kunlarimizga kelsak, bugun barchamiz tushunamizki, ba'zi bir raqamlar tushirilgan belgi chekishni taqiqlash, uy hayvonlariga yo'l qo'ymaslik, siz to'xtab turishingiz mumkin emas, biz kamarimizni bog'lashimiz kerak yoki biz maktab yoki zaharli moddalarning huzurida bo'lamiz. Xuddi shunday, biz hammamiz bilamizki, og'zida zaytun novdasi bo'lgan oq kaptar tinchlikni, xoch nasroniylikni va Dovudning yulduzi yahudiylikni anglatadi, ba'zi turdagi kiyimlardan foydalanish esa ish va kasblar bilan bog'liq. shifokorlar va o'qituvchilar uchun maxsus kiyim, politsiya va harbiylar uchun maxsus kiyim kabi beton. Futbolda barchamiz tushunamizki, sariq kartochka ogohlantirish, qizil kartochka esa chetlatishni anglatadi. Va shuning uchun biz alomat va talqinlarni to'plashni davom ettirishimiz mumkin edi, chunki semiotikalar deyarli hamma ishlarimizda mavjud. Uning aniq qo'llanilishiga kelsak, ushbu fan siyosiy, jurnalistik va reklama nutqlarini tahlil qilish uchun ishlatilishi mumkin; kino va televidenie; fotosurat; komikslar; video o'yinlar; Grafik dizayn; ko'plab boshqa imkoniyatlar qatorida badiiy montajlar va ta'lim. Masalan:

- Bola chizgan quyosh — uning ruhiy holatini bildirishi mumkin.
- Tushda ko'rgan ilon — odam uchun qo'rquv, xavf yoki hiyla ramzi bo'lishi mumkin.

◆ 3. Psixologiyada semvol va semiotika qanday qo'llaniladi?

1. Freyd va Yung nazariyalarida:
 - Zigmund Freyd tushlar tahlilida semvolik ifodalarni o'rganadi. Tushdagi belgilar ruhiy holatni ifodalaydi.
 - Karl Gustav Yung — kollektiv ongsizlikdagi arxetiplar (umumiy ramzlar) haqida gapiradi: ona, qahramon, soyalar va hokazo.
2. Tush tahlilida:
 - Har bir tushda ishtirok etuvchi narsa — ramzdir. Bu ramzlar psixikaning chuqur qatlamlarini ochib beradi.
3. San'at terapiyada:
 - Rasm chizish, haykaltaroshlik, musiqiy ifoda — bular orqali inson o'z his-tuyg'ularini ramzli shaklda ifodalaydi.
4. Reklama va brendingda:
 - Psixologlar logotiplar, ranglar, tovushlar orqali qanday semvolik ta'sir o'tkazilishini tahlil qilishadi.

◆ 4. Amaliy jihatlar

- Pedagogik psixologiyada – bolalarning rasm va o'yinlaridagi ramzlar orqali ularning ichki dunyosi tahlil qilinadi.
- Klinik psixologiyada – tush, tasvir, belgilar orqali psixik holatni aniqlash mumkin.
- Madaniy psixologiyada – har bir jamiyatda ramzlar har xil ma'no beradi. Shu farqlar o'rganiladi.

Semvol va semiotikaga psixologik yondashuv, inson tafakkuri, his-tuyg'ulari va ong osti holatlarini belgi va ramzlar orqali tahlil qilishga yordam beradi. Bu yondashuv san'at, madaniyat, til va psixoterapiyada keng qo'llaniladi.

Inson tafakkuri va muloqotining asosiy vositalaridan biri bu — semvol va belgilar tizimi hisoblanadi. Har bir madaniyatda, har bir tilda va har bir insoniy ifodada semvolik ma'no yashiringan bo'lishi mumkin. Semiotika — bu belgilar tizimi va ularning ishlash mexanizmini o'rganadigan fan. Psixologik yondashuv esa ushbu belgilarni inson ruhiyati, ongi va ong osti orqali tahlil qilishni nazarda tutadi.

1. Semvol va Semiotikaning mohiyati

Semvol — bu biror narsa yoki g'oyani ifodalovchi, unga ma'no yuklovchi belgi. Masalan, qush — erkinlik, yurak — muhabbat, qora rang — motam yoki sir ramzi bo'lishi mumkin. Semiotika esa bu belgilar tizimini o'rganuvchi fan bo'lib, til, jest, rasm, tovush, xatti-harakatlar va madaniy belgilarni tahlil qiladi. U XX asrda Ferdinand de Sossyur va Charlz S. Pirs tomonidan ilmiy yo'nalish sifatida shakllandi.

2. Psixologiyada semvol va semiotika

Psixologiyada semvolik ifoda orqali insonning ichki dunyosi ochib beriladi. Bu yondashuv ayniqsa psixoanaliz va analitik psixologiyada keng qo'llaniladi.

2.1 Freyd nazariyasida

Z. Freyd tushlar va ongsiz istaklar ramziy ko‘rinishda namoyon bo‘lishini ta’kidlaydi. Masalan, tushdagi suv — hissiyotlar, zinapoya — jinsiy istaklar ramzi sifatida talqin qilinadi.

2.2 Yung nazariyasida

K.G. Yung esa arxetiplar haqida gapiradi: ona, qahramon, soyalar kabi semvolik obrazlar har bir inson ongsizida mavjud bo‘ladi. U kollektiv ongsizlik nazariyasida bu belgilar har bir madaniyatda o‘xshash tarzda mavjudligini isbotlamoqchi bo‘ladi.

3. Amaliy psixologiyada qo‘llanilishi

Psixologlar turli metodlar orqali semvol va semiotikani inson ruhiyatini tahlil qilishda ishlatadilar.

3.1 Tush tahlili

Tushlarni talqin qilishda semvolik ma’nolar tahlil qilinadi. Bu orqali inson ruhiyatidagi muammolar aniqlanishi mumkin.

3.2 Art-terapiya

Rasm, haykal, ranglar orqali ifoda topgan semvolik belgilar insonning his-tuyg‘ularini anglashga yordam beradi.

3.3 Reklama va brendingda

Brend logotiplari va ranglar orqali odamlar ong ostiga ta’sir qilish — psixosemiotikaning amaliy ko‘rinishidir.

3.4 Madaniy psixologiyada

Har bir xalq o‘ziga xos semvolik dunyoqarashga ega. Bu farqlarni o‘rganish madaniy psixologiyaning vazifasidir.

4. Semvolik tafakkurning shakllanishi

Semvolik tafakkur bolaning 2-3 yoshdan boshlab belgilarni ramz sifatida idrok eta boshlashi bilan shakllanadi. Bu bosqichda til, o‘yin, tasvir va fantaziya orqali psixik rivojlanish yuz beradi.

XULOSA

Semvol va semiotikaga psixologik yondashuv inson tafakkuri va ruhiyatini chuqur tahlil qilish imkonini beradi. Bugungi kunda bu yondashuv psixoterapiya, pedagogika, madaniyatshunoslik va marketing sohalarida ham samarali qo‘llanilmoqda. Semiotikalar biz yashayotgan olamni va odamlarning harakatlari va muomala uslublarini katta darajada tushunishga imkon beradi, bu madaniy, psixologik va ijtimoiy hodisalarni talqin qilishni osonlashtiradi. Agar biz odam bo‘ladigan xususiyatlardan biri bilan qolishimiz kerak bo‘lsa, bu, albatta, muloqot qobiliyatidir. Shunday murakkab tarzda muloqot qila olish bizni odam qiladi. Chunki aynan shu tufayli bizning turimiz bizni qaerda ekanligimizga olib keladigan ijtimoiy, madaniy, texnologik va ilmiy taraqqiyotga erishdi. Hammaga ma’lumki, insoniy muloqot yoki kommunikativ xatti -harakatlar jo’natuvchi tomonidan yuboriladigan xabardan iborat bo‘lib, u ma’lum bir kanal orqali yuboruvchiga etib boradi va u xabarni o‘z ichiga oladi

va keyinchalik uni qayta ishlaydi. Lekin bu oddiy ko'rinadigan sxemada son -sanoqsiz nuanslar yashiringan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Semiotikani tanishtirish, Pol Koble va Litza Yansz tomonidan, Icon Books Ltd tomonidan nashr etilgan, 2004 yil, Buyuk Britaniya.
2. Belgilar raqsi. Umumiy semiotik tushunchalar, V. Zecchetto, Ediciones ABYA-YALA, 2002, Ekvador.
3. Pirs va Sossyurning semiotik istiqbollari: Qisqacha qiyosiy tadqiq. ElSevier.
4. Ziyonet